



Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Savska cesta 62

Poslovni broj: I KŽ-299/2022-13

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Željka Horvatovića, predsjednika vijeća te Marije Balenović i Sanje Katušić-Jergović, članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice-specijalistice Buge Mrzljak Stenzel, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optužene M. M., zbog kaznenog djela iz članka 227. stavka 1. i 4. Kaznenog zakona ("Narodne novine" 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17. i 118/18. – dalje u tekstu: KZ/11.), odlučujući o žalbama državnog odvjetnika i optužene M. M., podnesenima protiv presude Županijskog suda u Puli-Pola, broj K-18/2020-190 od 11. svibnja 2022., u sjednici vijeća održanoj 7. ožujka 2023., bez prisutnosti stranaka u javnom dijelu sjednice,

p r e s u d i o j e

I Prihvaća se žalba državnog odvjetnika, preinačuje se pobijana presuda u odluci o kazni na način da se optužena M. M. za kazneno djelo iz članka 227. stavak 1. i 4. KZ/11., zbog kojeg je prvostupanjskom presudom proglašena krivom, na temelju članka 227. stavak 4. KZ/11. osuđuje na kaznu zatvora u trajanju 4 (četiri) godine, u koju kaznu joj se, na temelju članka 54. KZ/11., uračunava vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 15. prosinca 2019. do 30. prosinca 2019.

II Odbija se žalba optužene M. M. kao neosnovana te se u pobijanom, a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom Županijski sud u Puli-Pola, proglasio je krivom optuženu M. M. zbog kaznenog djela protiv sigurnosti prometa, izazivanjem prometne nesreće u cestovnom prometu iz članka 227. stavak 1. i 4. KZ/11., te je ista na temelju članka 227. stavak 4. KZ/11. osuđena na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, a temeljem članka 54. KZ/11. u izrečenu kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine optuženoj M. M. uračunato je vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 15. do 30. prosinca 2019.

1.1. Temeljem članka 158. stavka 2. ZKP/08. oštećena M. P. upućena je da svoj imovinskopravni zahtjev ostvaruje u parnici u cijelosti.

1.2. Temeljem članka 148. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12. – odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. – dalje u tekstu: ZKP/08.) optužena M. M. dužna je nadoknaditi troškove kaznenog postupka i to: trošak usluge preuzimanja pokojnika isplaćena ... d.o.o. L. u iznosu od 1.163,88 kuna, putni trošak za svjedoka M. P. u iznosu od 186,00 kuna, putni trošak za svjedoka M. F. u iznosu od 96,00 kuna, trošak toksikološkog vještačenja okrivljene centra u ukupnom iznosu od 250,00 kuna, trošak analize alkohola u krvi za žrtvu centra u iznosu od 750,00 kuna, trošak analize alkohola u krvi za okrivljenu centra u iznosu od 750,00 kuna, trošak toksikološkog vještačenja za žrtvu centra u iznosu od 2.150,00 kuna, trošak prometnog vještaka dipl. ing. S. M. u iznosu od 3.400,00 kuna, trošak vještaka za obdukciju dr. I. K. u iznosu od 3.500,00 kuna, trošak vještaka za kombinirano, prometno, tehničko i sudskomedicinsko vještačenje za dr. I. K. u ukupnom iznosu od 2.780,00 kuna, trošak vještaka za kombinirano, prometno, tehničko i sudskomedicinsko vještačenje za dipl. ing. S. H. u ukupnom iznosu od 6.753,75 kuna, trošak vještaka toksikologa iz centra S. B. za usmeni nalaz i mišljenje na raspravi u iznosu od 744,00 kuna, trošak vještaka psihijatra dr. V. J. u iznosu od 4.928,00 kuna te paušalnu svotu sudu u iznosu od 2.000,00 kuna.

2. Protiv te presude žali se državni odvjetnik zbog odluke o kazni (članak 467. stavak 4. ZKP/08.) i predlaže da Visoki kazneni sud Republike Hrvatske pobijanu presudu preinači i optuženu osudi na kaznu zatvora u duljem trajanju.

2.1. Žalbu je podnijela i optužena M. M. po braniteljici M. B., odvjetnici u P., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, zbog odluke o kazni i troškovima postupka, s prijedlogom da "žalbeno vijeće prihvati njezinu žalbu i odluči u skladu sa prijedlozima, a o žalbenoj sjednici izvijesti nju i njenu braniteljicu".

2.2. Optužena je podnijela odgovor na žalbu državnog odvjetnika s prijedlogom da se prihvaćanjem njezine žalbe ukine presuda, "... a za sada žalbu državnog odvjetnika konstatirati bespredmetnom, a podredno predlaže....odbiti kao neosnovanu".

3. Spis je, u skladu s odredbom članka 474. stavak 1. ZKP/08., dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

4. Sjednici drugostupanjskog vijeća nisu pristupili optužena M. M. i njena braniteljica M. B. te zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, iako su, prema potvrdama o izvršenoj dostavi uredno obaviješteni.

5. Žalba državnog odvjetnika je osnovana, dok žalba optuženice nije osnovana.

6. Žaleći se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, optužena M. M. ističe bitnu povredu iz članka 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08., jer da odluka suda "...nema razloga u odnosu na odbijene prijedloge obrane...jer se samo parafraziraju zakonske odredbe za odbijanje...i odlučuje da činjenice koje bi se tim dokaznim prijedlozima trebale utvrđivati nisu važne za odlučivanje...iako je prema članku 459. stavak 5.

ZKP/08. sud dužan navesti razloge zbog kojih nije prihvatio pojedine prijedloge stranaka...pa da se presuda ne može ispitati...", dok se u daljnjim navodima žalbe opširno iznose i obrazlažu dokazni prijedlozi obrane koji su odbijeni.

6.1. No, iako optužena M. M. kao osnovu pobijanja presude ističe bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, iz izloženih žalbenih razloga vidljivo je da optužena presudu suda prvog stupnja sadržajno zapravo pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pitajući se "...je li žaliteljica kritičnog događaja ostvarila namjerni ili nehajni oblik kaznenog djela...". Međutim, nezadovoljstvo žaliteljice ocjenom dokaza i iznesenim razlozima za odbijanje njenih dokaznih prijedloga, ne predstavlja bitnu postupovnu povredu, nego je riječ o prigovoru činjenične naravi, pa će osnovanost tih prigovora biti razmotrena u okviru žalbene osnove zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

6.2. Ispitujući pobijanu presudu i po službenoj dužnosti, drugostupanjski sud nije našao da bi sud prvog stupnja počinio neku od bitnih povreda odredaba kaznenog postupka na koju se pazi na temelju članka 476. stavak 1. točka 1. ZKP/08., pa tako ni u žalbi navedenu bitnu povredu iz članka 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08.

7. Prije osvrta na žalbene navode optužene M. M., a u okviru žalbene osnove zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, vidljivo je da se u žalbi bitne povrede sadržajno isprepliću sa činjeničnim prigovorima i sa prigovorima zbog odluke o kazni. Tako optužena smatra da je činjenično stanje nepotpuno utvrđeno, prije svega propustom suda da se utvrde uvjeti zakupa/podzakupa vlasnika kafića R. C. od grada L., na čijoj terasi se dogodila prometna nesreća, pri čemu isto dovodi u vezu sa potrebom dopunskog prometnog vještačenja, te provođenja građevinskog vještačenja, koja bi, po njenom mišljenju, trebala odgovoriti na pitanja da li je bila dopuštena gradnja terase na udaljenosti od 1,00 metar od ruba kolnika, a što je "...prvostupanjski sud neopravdano isključio kao relevantno...", iako ti propusti vlasnika kafića (terasa blizu kolnika, bez metalne ograde, betonskih blokova ili žardinjera) ukazuju da je zbog odbijanja tih dokaznih prijedloga činjenično stanje ostalo nepotpuno, jer da bi te činjenice jasno ukazale na značajni doprinos vlasnika kafića nastaloj prometnoj nesreći i nastupjelim posljedicama iste. Osim toga, žaliteljica smatra da je otklanjanje nalaza i mišljenja tehničkog sveučilišta u D. da se koncentracija alkohola u krvi koja prelazi 1,30 g/kg uzima kao kriterij za utvrđivanje apsolutne nesposobnosti za vožnju, a u odnosu na nalaz i mišljenje vještaka toksikologa I. B., kako je optužena pri koncentraciji od 1,2 g/kg bila u pripitom stanju, a što je također utjecalo na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

7.1. U odnosu na ovako iznesene žalbene navode optužene, valja istaknuti, da se presuda donosi samo u odnosu na osobu koja je optužena i na djelo koje je predmet optužbe sadržane u podnesenoj optužnici. Sud, nakon provedene rasprave, ocjenjuje koji dijelovi optužbe su dokazani i sadrže li one radnje optužene osobe koje sud nađe dokazanima, kako u odnosu na objektivne elemente bića nekog kaznenog djela, tako i na subjektivne, a na što nema utjecaja stajalište žaliteljice o eventualnim propustima trećih osoba (konkretno vlasnika kafića i grada L.!) za predmetnu prometnu nesreću, niti se tako opisane okolnosti ocjenjuju, protivno mišljenju žaliteljice, kao doprinos nastanku iste, ako te osobe nisu u uzročno posljedičnoj vezi s nastankom iste. Sukladno navedenom, prvostupanjski sud je svoja utvrđenja u odnosu na optuženu M. M. temeljio na dokazima koji su neposredno izvedeni na raspravi, a potom na

temelju istih izveo svoje zaključke, kako o odgovornosti optužene M. M., tako i o ozljedama oštećenih M. P., N. V. i M. P., te I. B. koji je od zadobivenih teških ozljeda i preminuo, kao i o uzročno posljedičnoj vezi, uvažavajući pritom činjenice i okolnosti koje proizlaze iz provedenog prometnog i medicinskog vještačenja te iz ukupnosti svih drugih provedenih dokaza.

7.2. Imajući u vidu cjelokupno provedeni dokazni postupak i utvrđeno činjenično stanje, ne stoji tvrdnja žaliteljice da je činjenično stanje nepotpuno, a posljedično tome i pogrešno utvrđeno, zbog odbijanja njenog dokaznog prijedloga za provođenjem dopunskog prometnog i potrebe građevinskog vještačenja na okolnosti uvjeta i izgradnje terase kafića, te utjecaja tehničkih nedostataka na terasi, jer protivno takvim žalbenim navodima, drugostupanjski sud nalazi, da je prvostupanjski sud u razlozima pobijane presude naveo ne samo one dokaze koje je tijekom dokaznog postupka proveo, odnosno, koje odlučne činjenice je na temelju tako provedenog dokaznog postupka utvrdio dokazanim, već je obrazložio i zbog čega je odbio provesti predložene dokaze obrane, za što je dao valjane, dostatne i uvjerljive razloge, a potom savjesnom i pravilnom ocjenom svih izvedenih dokaza, kako svakog za sebe tako i u njihovom međusobnom odnosu, pravilno utvrdio činjenično stanje pobliže opisano u izreci pobijane presude, a u obrazloženju iznio logične i uvjerljive razloge o svim odlučnim i važnim činjenicama, koje u cijelosti prihvaća i ovaj drugostupanjski sud.

7.3. Tako, unatoč u žalbi nabrojanih "povreda i propusta suda", valja istaći da razloge i zaključke koje je iznio prvostupanjski sud u odnosu na radnje i vožnju optužene za osuđujuću presudu, prihvaća i Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, a iz kojih proizlazi, upravo na temelju provedenog prometnog i toksikološkog vještačenja, da je vožnja optužene koja je upravljala osobnim automobilom pod utjecajem alkohola, pri koncentraciji od najmanje 1,20 g/kg apsolutnog alkohola u krvi, što je u kategoriji lakšeg do srednjeg stupnja pijanstva, radi čega su, u trenutku prometne nesreće, vozačke sposobnosti optužene bile smanjene te pristajući da vožnjom u takvom stanju ugrozi druge sudionike u prometu, kritičnog dana i u kritično vrijeme, nakon skretanja u lijevo u ulicu ..., prednjim desnim kotačem automobila udarila u rubnik nogostupa s desne strane kolnika te ulice i desnom stranom automobila se popela na nogostup, nakon čega je izgubila kontrolu te skrenula u lijevo, preko prometne trake namijenjene za promet vozila iz suprotnog smjera, prešla preko kolnika i nogostupa, a potom, s osobnim automobilom kojim je upravljala, uletjela u zatvorenu terasu ugostiteljskog objekta ..., naletjevši automobilom na I. B., M. P., N. V. i M. P., koji su sjedili za stolom na zatvorenoj terasi tog ugostiteljskog objekta.

8. Stoga, na tako utvrđeno činjenično stanje nije od utjecaja tvrdnja optužene M. M., kako bi blizina terase na 1 metar od ruba kolnika bila u uzročno posljedičnoj vezi sa nastankom ove prometne nesreće, budući da iz kombiniranog prometno-tehničko vještačenje izrađenog po vještaku S. H. i sudsko medicinskog vještačenja izrađenog po vještaku dr. I. K., toksikološkom vještačenju vještaka iz CKIV, zapisnika o obdukciji, psihijatrijskog vještačenja, kao i zapisnika o očevidu i fotodokumentacije sa mjesta očevida te iskaza ispitanih svjedoka jasno proizlazi, kako to pravilno zaključuje prvostupanjski sud, da je alkoholiziranost optužene, zbog koje su njene sposobnosti za vožnju bile smanjene i zbog koje nije mogla pravilno upravljati osobnim vozilom, došlo do višestrukog kršenja prometnih propisa, tako što se nije pravilno kretala kolnikom, zbog čega je udarila u rubnik nogostupa, te potom izgubila

kontrolu i prešla na suprotni kolnički trak, a potom uletjela u zatvorenu terasu i naletjela na goste koji su tamo sjedili, a kojom prilikom je I. B. zadobio višestruke teške tjelesne ozljede i od istih preminuo, dok su M. P. i N. V. zadobili višestruke teške tjelesne ozljede, a M. P. tjelesne ozljede.

9. Sukladno prethodno navedenom, prvostupanjski sud je nedvojbeno i sa sigurnošću izveo ispravan i konačan zaključak da su radnje optužene i vožnja s višestrukim kršenjem prometnih propisa u uzročno posljedičnoj vezi s nastankom ove prometne nesreće, a ne "...blizina terase na 1m od ruba kolnika...".

9.1. U vezi žalbenih navoda optužene kojima se dovodi u sumnju izvedeni zaključak prvostupanjskog suda o njenoj krivnji, odnosno postavlja retoričko pitanje "...da li je žaliteljica...ostvarila namjerni ili nehajni oblik kaznenog djela izazivanja prometne nesreće u kojoj je jedna osoba smrtno stradala...", povezujući navedeno s neprihvatanjem mišljenja sveučilišta iz D. da je tek pri koncentraciji od 1,3 g/kg alkohola u krvi vozač nesposoban za sigurnu vožnju, dok je kod optužene utvrđeno 1,2 promila, drugostupanjski sud skreće pozornost optuženoj, da sumnja u smislu članka 3. stavka 2. ZKP/08. postoji tek kada iz dokaza nije moguće izvesti zaključak o postojanju, odnosno, nepostojanju neke pravno odlučne činjenice ili kada dokaz dopušta mogućnost zaključiti da neka činjenica postoji, ali i da ne postoji, a što nije bio slučaj u ovom konkretnom predmetu.

9.2. Ispravan je zaključak suda da je djelo počinjeno oblikom krivnje neizravna namjera, jer je optužena (u pripitom stanju) bila svjesna i znala da krši navedene prometne propise, te da na taj način može doći do prometne nesreće i da može dovesti u opasnost druge osobe te je na to pristala, dok su nastupjele posljedice, smrt jedne osobe i teške tjelesne ozljede dvije osobe te tjelesna ozljeda jedne osobe, doista obuhvaćene nehajem.

9.3. Dakle, u okviru ove istaknute žalbene osnove optužena M. M. u stvari ne iznosi ništa novo što već nije bilo predmetom analize i ocjene prvostupanjskog suda, već samo polemizira s razlozima pobijane presude. Međutim, razmatrajući razloge koje je za utvrđenje odlučnih činjenica dao prvostupanjski sud u odnosu na počinjeno kazneno djelo, drugostupanjski sud nalazi da optužena navodima svoje žalbe nije niti jednim argumentom ozbiljno dovela u sumnju činjenična utvrđenja prvostupanjskog suda.

10. Visoki kazneni sud Republike Hrvatske ispitao je pobijanu presudu i na temelju članka 476. stavak 1. točka 2. ZKP/08. te nije utvrđeno da bi na štetu optužene bio povrijeđen kazneni zakon.

11. Žaleći se zbog odluke o kazni državni odvjetnik smatra da je sud prvog stupnja optuženoj trebao izreći kaznu zatvora u duljem trajanju. Smatra da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio olakotne i otegotne okolnosti, ali da je precijenio olakotne okolnosti, dok nije u dovoljnoj mjeri otegotnim cijenio jačinu ugrožavanja i povrede zaštićenog dobra, način počinjenja i skrivljene učinke kaznenog djela, te višestruko kršenje prometnih propisa i vožnju optužene koja je imala za posljedicu smrt jedne osobe, teško tjelesno ozljeđivanje dvije osobe i tjelesno ozljeđivanje jedne osobe, zbog čega je kazna od tri godine, kao zakonski minimum, preblaga, pa predlaže da

se presuda zbog odluke o kazni preinači i optužena osudi na kaznu zatvora u duljem trajanju.

11.1. Žaleći se zbog odluke o kazni optužena M. M., ponovno i u tom dijelu žalbe, isprepliće sve žalbene osnove, ali ono što bi bilo okosnica žalbe zbog odluke o kazni, odnosi se na nedostatnu ocjenu olakotnih okolnosti, da je vozački ispit položila tek mjesec dana prije nesreće, da je vozačko neiskustvo dovelo do gubljenja kontrole nad vozilom pri vrlo niskoj brzini od 29 km/h, njeno iskreno žaljenje i kajanje te njene osobne i imovinske prilike, a naročito da je majka dvoje djece, od kojih je jedno nedavno rođeno, zbog čega smatra da postoje sve pretpostavke za njezino blaže kažnjavanje.

11.2. Visoki kazneni sud Republike Hrvatske razmotrio je po prvostupanjskom sudu sve utvrđene okolnosti prilikom odabira kaznene sankcije te je zaključio da su brojnost i priroda svih olakotnih okolnosti pravilno utvrđene po prvostupanjskom sudu (djelomično priznanje kaznenog djela, žaljenje i kajanje te iskreno suočavanje sa posljedicama počinjenog kaznenog djela, okolnost da je majka jednog mlt. djeteta starog 4 i pol godine te da je tada bila trudna očekivala drugo dijete, kao i njezinu cjelokupnu životnu situaciju, da je kazneno neosuđivana i prekršajno nekažnjavana) kao i otegotne, da su u predmetnoj prometnoj nesreći nastradale 4 osobe, jedna smrtno te još dvije osobe koje su zadobile teške tjelesne ozljede i jedna osoba koja zadobila tjelesne ozljede.

11.3. No, ipak, a radi postizanja ciljeva generalne i specijalne prevencije, u pravu je državni odvjetnik da je u skladu s težinom počinjenog djela i posljedicama istog izrečena kazna optuženoj preblaga, pa je ovaj drugostupanjski sud, a prihvaćanjem žalbe državnog odvjetnika te vodeći računa o općim pravilima izbora vrste i mjere kazne, te o svrsi kažnjavanja, ocijenio da će se strožom kaznom od one koju je izrekao prvostupanjski sud, i to kaznom zatvora u trajanju 4 godine, moći izraziti društvena osuda zbog počinjenog kaznenog djela. Takvom će se kaznom utjecati na optuženu da ubuduće ne čini kaznena djela, ali i utjecati na sve ostale da ne čine kaznena djela, kao i na svijest građana o pogibeljnosti činjenja kaznenih djela i pravednosti kažnjavanja njihovih počinitelja.

11.4. Ovako odmjerenom kaznom, po uvjerenju Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske, kao suda drugog stupnja, biti će ostvarena specijalna i generalna prevencija te ispunjena svrha kažnjavanja iz članka 41. KZ/11., uz izražavanje jasne društvene osude i prijekora društva, kako zbog počinjenog, tako i zbog sve veće raširenosti činjenja kaznenih djela protiv sigurnosti prometa, izazivanjem prometne nesreće u cestovnom prometu i to vrlo često sa teškim posljedicama u vidu smrtno stradalih osoba, pa blaže kažnjavanje, za koje se zalaže optužena, nije osnovano, pogotovo stoga, što su olakotne okolnosti, koje su sada navedene i u žalbi, već u cijelosti razmotrene i ocijenjene od strane prvostupanjskog suda, dok njeno neiskustvo i činjenica položenog vozačkog ispita samo mjesec dana prije nesreće, uz nedvojbeno činjenicu da je nesreća u uzročno posljedičnoj vezi i sa njenom alkoholiziranošću, nikako ne bi mogle biti posebno olakotne okolnosti.

12. U odnosu na odluku suda o troškovima postupka, a vezano uz žalbu optužene, za naglasiti je kako je iz do sada već iznesenih razloga ove presude posve jasno da je prvostupanjski sud osnovano i utemeljeno optuženu proglasio krivom za terećeno

kazneno djelo, a to podrazumijeva i primjenu odredaba iz članka 148. ZKP/08. Sukladno članku 148. stavku 1. ZKP/08. optužena je upravo zbog donošenja osuđujuće presude obvezana podmiriti troškove kaznenog postupka. Stoga, a u pogledu žalbenih navoda, da zbog svojih primanja i obiteljske situacije, nije u mogućnosti platiti presuđene troškove, pa kako za sada, prema podacima u spisu, ne postoje uvjeti za oslobođenje od plaćanja troškova u cijelosti ili djelomično, optuženoj se skreće pozornost na članak 148. stavak 6. ZKP/08. koji propisuje da u slučaju promijenjenih okolnosti, nakon donošenja presude, predsjednik vijeća može osloboditi optuženu u cijelosti ili djelomično obveze plaćanja troškova, a za koju odluku od optužene može zatražiti dostavljanje potvrde o imovinskom stanju i prihodima od porezne uprave.

13. Slijedom iznesenog, na temelju članka 486. stavka 1. i članka 482. ZKP/08., odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zagreb, 7. ožujka 2023.

Predsjednik vijeća:
Željko Horvatić